Složitost

Složitost algoritmu

instance → algoritmus → řešení

čas
paměť

Jak dlouho bude trvat řešení této instance?

Obecně stejně těžké jako úlohu vyřešit; lépe vybrat si nějakou charakteristiku instance

velikost instance

složitost je funkce z velikosti do času/paměti

Co nás zajímá?

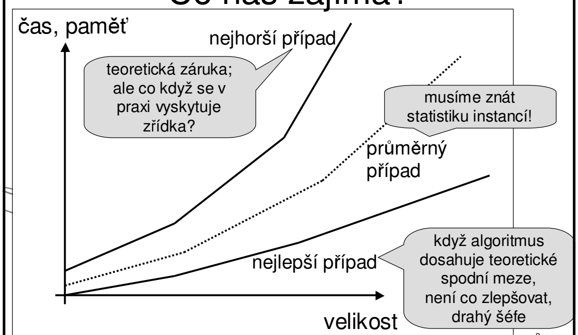

Měření složitosti

- Jak měřit velikost instance?
  - hrubá míra: počet prvků instance (uzlů, čísel, prvků množiny)
  - jemná míra: počet bitů, nutných k zakódování instance
- Jak měřit čas výpočtu?
  - počet „typických operací"
  - počet kroků jednotného výpočetního modelu

jaké zakódování?

co to je?

Turingův stroj na obzoru

Typické operace

- Příklady operací (při řešení typickým algoritmem)
  - Hledání
    - srovnání
  - Řazení
    - porovnání a výměna
  - Násobení matic
    - násobení dvou čísel
  - Problém batohu a jiné kombinatorické problémy
    - Výpočet omezení a optimalizačního kritéria konfigurace

Asymptotická složitost

Nechť $f, g: \mathbf{N} \rightarrow \mathbf{R}^+$

Asymptotická horní mez

$f(n) = O(g(n)) \Leftrightarrow \exists c > 0,\ n_0 \in \mathbf{N}: \forall n > n_0 : f(n) \leq c.g(n)$

Asymptotická dolní mez

$f(n) = \Omega(g(n)) \Leftrightarrow \exists c > 0,\ n_0 \in \mathbf{N}: \forall n > n_0 : f(n) \geq c.g(n)$

Asymptotický odhad

$f(n) = \Theta(g(n)) \Leftrightarrow f(n) = O(g(n))\ \&\ f(n) = \Omega(g(n))$

Únosné a neúnosné výpočty

- Pro dané *n*, algoritmus složitosti *O*(g(*n*)) skončí v:

g(*n*) / *n*	10	20	30	40	50
n	1 ms	2 ms	3 ms	4 ms	5 ms
n*.log *n	10 ms	26 ms	44 ms	64 ms	85 ms
n^2	100 ms	400 ms	900 ms	1.6 s	2.5 s
2^n	1 s	17 min	12 d	25 r	$4 \cdot 10^4$ r
***n*!**	1 h	$8 \cdot 10^7$ r	$8 \cdot 10^{21}$ r	$3 \cdot 10^{37}$ r	$1 \cdot 10^{54}$ r
n^n	115 d	$3 \cdot 10^{15}$ r	$7 \cdot 10^{33}$ r	$4 \cdot 10^{53}$ r	$3 \cdot 10^{74}$ r

Únosné a neúnosné výpočty

- Algoritmus složitosti *O*(g(*n*)) provede následující množství výpočtů, jestliže pro n=10 trvá výpočet 1 min:

g(*n*)	1 min pro *n* =	1 hodina pro *n* =	1 den pro *n* =	1 rok pro *n* =
n	10	600	14 400	5 256 000
n*.log *n	10	250	3 997	853 895
n^2	10	77	379	7 249
2^n	10	15	20	29
***n*!**	10	11	12	15
n^n	10	11	12	14

Únosné a neúnosné výpočty

- Algoritmus složitosti *O*(g(*n*)) provede následující množství výpočtů na ideálním paralelním stroji daného rozměru, jestliže pro n=10 trvá výpočet 1 min na 1 procesoru:

g(*n*)	1 CPU pro *n* =	600 CPU pro *n* =	14 400 CPU pro *n* =	5 256 000 CPU pro *n* =
n	10	600	14 400	5 256 000
n*.log *n	10	250	3 997	853 895
n^2	10	77	379	7 249
2^n	10	15	20	29
***n*!**	10	11	12	15
n^n	10	11	12	14

Složitost v praxi

Jeden problém, dva algoritmy a dvě platformy

Jazyk	C	Java
Algoritmus	**Bubble sort**	**Quick sort**
***n* = 4**	**1 ms**	**10 ms**
***n* = 8**	**64 ms**	**240 ms**
***n* = 16**	**256 ms**	**690 ms**
***n* = 32**	**1024 ms**	**1600 ms**
***n* = 64**	**4096 ms**	**3840 ms**
***n* = 128**	**16384 ms**	**8960 ms**

v praxi, jsme zde...

vždy najdeme průsečík

nebo zde...?

Složitost problému

- Umíme měřit složitost algoritmu. Jak přejít ke složitosti problému?

Problém Π má složitost $O(g(n))$, jestliže pro Π existuje algoritmus, který má složitost $O(g(n))$

Problém Π má složitost $\Omega(g(n))$, jestliže každý algoritmus řeší Π in $\Omega(g(n))$

každý, i ten, který neznáme (důkazy...)

Asymptotické meze

Asymptotická složitost

Význam?

$f(n) = O(g(n)) \Leftrightarrow \exists c > 0,\ n_0 \in \mathbf{N}: \forall n > n_0 : f(n) \leq c.g(n)$

- n_0 – malé instance nejsou důležité (asymptoticky…)
- c – konstanty nejsou důležité

Asymptotický odhad

Vlastnosti:

Nechť

$f_1(n) = \Theta(g_1(n))$

$f_2(n) = \Theta(g_2(n))$

Pak

$f(n) = f_1(n) + f_2(n) \Rightarrow f(n) = \Theta(\max(g_1(n), g_2(n)))$

$f(n) = f_1(n)\ .\ f_2(n) \Rightarrow f(n) = \Theta(g_1(n)\ .\ g_2(n))$

Asymptotický odhad

Další vlastnosti

- reflexivní
- symetrický
- tranzitivní

Platí také pro $O(g(n))$ a $\Omega(g(n))$.

Asymptotický odhad

- Příklady

Nechť $f(n) = \Theta(n^2)$

Pak

$f(n) = O(n^2)$, $f(n) = \Omega(n^2)$

$f(n) = \Theta(2n^2)$

$f(n) = O(n^3)$, $f(n) = O(2^n)$, $f(n) = O(n!)$

$f(n) = \Omega(n)$, $f(n) = \Omega(1)$